

Crisis & Faith

Perek 24

Teshuvah: The Foundation of the Beit HaMikdash

א וַיִּסַּף, אַף-יְהוָה, לַחֲרוֹת, בְּיִשְׂרָאֵל; וַיִּסַּף אֶת-דָּוִד בָּהֶם לֵאמֹר, לֵךְ מִנָּה אֶת-יִשְׂרָאֵל וְאֶת-יְהוּדָה.

1 And again the anger of the LORD was kindled against Israel, and He moved David against them, saying: 'Go, number Israel and Judah.'

ב וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-יֹאבָב שֶׁר-הַחֵייל אֲשֶׁר-אִתּוֹ, שׁוּט-נָא בְּכָל-שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל מִדָּן וְעַד-בְּעֵינַי שְׂבַע, וּפְקֹדוּ, אֶת-הָעָם; וַיִּדְעֵתִי, אֵת מִסְפַּר הָעָם. {ס}

2 And the king said to Joab the captain of the host that was with him: 'Go now to and fro through all the tribes of Israel, from Dan even to Beer-sheba, and number ye the people, that I may know the sum of the people.' {S}

ג וַיֹּאמֶר יֹאבָב אֶל-הַמֶּלֶךְ, וַיֹּסֶף יְהוָה אֶלְהֵיךָ אֶל-הָעָם כַּהֶם וְכַהֶם מֵאָה פְעָמִים, וְעֵינֵי אֲדֹנָי-הַמֶּלֶךְ, רְאוֹת; וְאֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ, לָמָּה חָפֵץ בְּדַבַּר הַזֶּה.

3 And Joab said unto the king: 'Now the LORD thy God add unto the people, how many soever they may be, a hundredfold, and may the eyes of my lord the king see it; but why doth my lord the king delight in this thing?'

ד וַיַּחֲזֶק דְּבַר-הַמֶּלֶךְ אֶל-יֹאבָב, וְעַל שָׂרֵי הַחֵייל; וַיֵּצֵא יֹאבָב וְשָׂרֵי הַחֵייל, לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, לִפְקֹד אֶת-הָעָם, אֶת-יִשְׂרָאֵל.

4 Notwithstanding the king's word prevailed against Joab, and against the captains of the host. And Joab and the captains of the host went out from the presence of the king, to number the people of Israel.

1. Rashi

ויסוף אף ה' לחרות צישראל – לא ידעתי על מה

2. Ramban, Bamidbar 16:21

ועוד כי מלבד המנין היה עונש על העם מתחלת דבר, כדכתיב (ש"ב כד א) ויוסף אף ה' לחרות בישראל ויסת את דוד בהם. וכתב שם רש"י לא ידעתי על מה. ואני אומר בדרך סברא, שהיה עונש על ישראל בהתאחר בנין בית הבחירה, שהיה הארון הולך מאהל אל אהל כגר בארץ ואין השבטים מתעוררים לאמר נדרוש את ה' ונבנה הבית לשמו, כענין שנאמר (דברים יב ה) לשכנו תדרשו ובאת שמה, עד שנתעורר דוד לדבר מימים רבים ולזמן ארוך, שנאמר (ש"ב ז א ב) ויהי כי ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מכל אויביו ויאמר המלך אל נתן הנביא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים יושב בתוך היריעה. והנה דוד מנעו השם יתברך מפני שאמר (דה"י א כב ח) כי דמים רבים שפכת ארצה לפני, ונתאחר עוד הבנין עד מלוך שלמה. ואלו היו ישראל חפצים בדבר ונתעוררו בו מתחלה היה נעשה בימי אחד מהשופטים או בימי שאול, או גם בימי דוד, כי אם שבטי ישראל היו מתעוררים בדבר לא היה הוא הבונה אבל ישראל הם היו הבונים. אבל כאשר העם לא השגיחו, ודוד הוא המשגיח והמתעורר והוא אשר הכין הכל היה הוא הבונה, והוא איש משפט ומחזיק במדת הדין ולא הוכשר בבית הרחמים, ועל כן נתאחר הבנין כל ימי דוד בפשיעת ישראל, ועל כן היה הקצף עליהם. ועל כן היה המקום אשר יבחר ה' לשום שמו שם נודע בעונשם ובמגפתם...

3. Abarbanel

הנה היותר נכון שנאמר בזה הוא, שהיה חטא ישראל ופשעם במה שנמשכו אחרי שבע בן בכרי, וביאור זה כי הנה ישראל חטאו במה שנמשכו אחרי אבשלום במרדו באביו, ובעבור שעזרו במרדו וקשרו עמו נענשו עליו במה שנפלו במלחמה לפני עבדי דוד ביום אחד עשרים אלף, הנה אם כן ישראל חטאו וכנגד דוד חטאו, וישראל נענשו עליו ועל ידי עבדי דוד נענשו, אבל אחרי כן כאשר שבע בן בכרי הרים ידו במלך ואמר אין לנו חלק בדוד ולא נחלה בן ישי איש לאהלו ישראל, זכר הכתוב שעלה לב ישראל מאחרי דוד אחרי שבע בן בכרי, ובזה היו ישראל רעים וחטאים לה' מאד במרדם בדוד ובהתרגשם על ה' ועל משיחו, והכתוב אמר (יהושע א' י"ח) כל איש אשר ימרה את פיך ימות, ואין ספק שהיה החטא הזה גדול מהמשכם אחרי אבשלום, לפי שהוא היה בן

דוד וכפי הדין להיותו הגדול באחיו לו משפט הבכורה ואליו המלוכה יאתה, ולא היו ישראל אם כן בקשר אמיץ ולא היו מורדים כל כך בבית דוד להמשכם אחרי אבשלום, אבל בענין שבע בן בכרי שנמשכו אחריו ונטו למרדו בדוד מלכם, היה הקשר אמיץ והמרד עצום מאד והיו מחוייבי מיתה, ומפני זה אמר ויוסף אף ה' לחרות בישראל, והתוספת הוא ממה שכבר זכר שהענישים על דבר אבשלום ומרדו שיעוד הענישים על דבר שבע בן בכרי, והנה יורו על שזה הוא האמת ארבעה דברים. האחד אמרו ויסת את דוד בהם, כלומר שיען וביען חטאו נגד דוד במרדם במלכותו היה ראוי כפי שורת הדין שיענשו על ידו, ולכן הסיתו האל יתברך שיצוה למנותם כדי שעל ידו יהיו נענשים, ועם היות שדוד לחסידותו יעבור על חטאם וימחול עונם ולא היה רוצה בענשם, הנה כפי המשפט (קדושין פ"א ל"ב ע"ב) להיותו מלך אין כבודו מחול.

4. Shemot 30:12

12 'When thou takest the sum of the children of Israel, according to their number, then shall they give every man a ransom for his soul unto the LORD, when thou numberest them; that there be no plague among them, when thou numberest them.

יב כִּי תִשָּׂא אֶת-רֹאשׁ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, לְפָקֶדְתֵּיהֶם, וְנָתַנּוּ אִישׁ כֶּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה, בְּפָקֶד אֹתָם; וְלֹא-יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף, בְּפָקֶד אֹתָם.

5. Rashi

ולא יהיה בהם נגף – שצמניין שולט בהן עין הרע, והקצר צל עליהן, כמו שזמנינו בימי דוד (שמואל ב כ"ד).

6. Rabbeinu Bachaye

וגלה לך הכתוב כי העם הנפרט במנינו כל אחד לגלגלותם הנה הוא מושגח מבעל ההשגחה יתעלה וכל מעשיו נפרטין לפניו ואז יחול הנגף, מה שאין כן בתחלה שהיה ענינו נמשך בכלל הרבים אבל עתה בהיות כל יחיד ויחיד וכל מעשיו נפרטין אי אפשר מבלתי עונש וענין שהשיבה השונמית לאלישע (מלכים ב ד':ג) בתוך עמי וגו', כלומר איני רוצה שתתפלל בשמי לפני המלך או אל שר הצבא מוטב לי שיהיה עניני נכלל בכלל הרבים ולא נפרטת פן אענש, וידוע כי אותו היום שכתוב בו (שם) ויהי היום ראש השנה היה. ומכאן ראוי אותו היום שכל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון שיהיה יום הדין ופקידת עונש לעולם ולהתפחד ולדאוג בו כיון שכל יחיד נפרט וכל מעשיו נפרטין לאיש כדרכיו וכפרי מעליו, וכן תמצא בספר רות (רות א':א) וילך איש מבית לחם יהודה הזכירו הכתוב סתם וכשנפרט אחר כן וזכר ושם האיש אלימלך מה כתיב שם וימת אלימלך.

7. Shadal

כי תשא וגו' – כשאדם מונה את כספו ואת זהבו, או כשהמלך מונה את אנשי צבאו, קרוב הדבר מאד שיהיה בוטח בעשרו וברבוי חייליו, ויתגאה בלבו ויאמר בכחי ועוצם ידי עשיתי חיל, או אעשה חיל; ואז יקרה על הרוב שיתהפך עליו הגלגל ותבואהו שואה לא ידע (כי אמנם זה אחד ממשפטי ההשגחה, לפני שבר גאון, וזה התאמת ומתאמת בכל הדורות, גם ביחידים, גם באומות ובמלכים)...

8. Ramban, Bamidbar 1:3

אבל כפי דעתי היה הקצף עליו בעבור שמנאם שלא לצורך, כי לא היה יוצא למלחמה ולא עושה בהם דבר בעת ההיא, רק לשמח לבו שמלך על עם רב. והוא מאמר יואב: ויוסף י"י אלהיך אל העם כהם וכהם מאה פעמים, ואדני המלך למה חפץ בדבר הזה (שמואל ב כ"ד:ט). וראיתי במדבר סיני רבה (במדבר רבה ב':ז): ר' אלעזר בשם ר' יוסי בן זמרא כל זמן שנמנו ישראל לצורך לא חסרו, שלא לצורך חסרו. איזה זמן נמנו לצורך – בימי משה בדגלים ובחלוק הארץ, שלא לצורך – בימי דוד.

9. Ho'il Moshe

רק על המנייה עצמה שכן כתוב (ג') ויוסף ה' אלהיך אל העם כהם וכהם וגו', ומניית העם היתה לדעת כמה הם שולפי חרב בישראל (שמואל ב כ"ד:ט) לידע מספר חיילותיו לחשוב מחשבות בלבו נגד איזו ממלכה יוכל להלחם ואיזה גוי יוכל לכבוש, ובזה חטא ודאי חטא גדול שהיה רוצה להשליך מנגד נפש ישראל ללא צורך מאחר ששלום לו מכל עבר, וכבר ידע ע"י נתן שמחמת היותו איש דמים ואוהב מלחמה נמנע ממנו מלבנות בית לה' (דברי הימים א כ"ב:ח).

5 And they passed over the Jordan, and pitched in Aroer, on

ימין העיר אשר בתוך-הנחל הגד--ואל- יעזר.	the right side of the city that is in the middle of the valley of Gad, and unto Jazer;
ו ויבאו, הגלעד, ואל-ארץ תחתים, חדשי; ויבאו דנה לען, וסביב אל-צידון.	6 then they came to Gilead, and to the land of Tahtim- hodshi; and they came to Dan-jaan, and round about to Zidon,
ז ויבאו, מבצר-צר, וכל-ערי החוי, והכנעני; ויצאו אל-נגב יהודה, באר שבע.	7 and came to the stronghold of Tyre, and to all the cities of the Hivites, and of the Canaanites; and they went out to the south of Judah, at Beer-sheba.
ח וישטו, בכל-הארץ; ויבאו מקצה תשעה חדשים, ועשרים יום--ירושלם.	8 So when they had gone to and fro through all the land, they came to Jerusalem at the end of nine months and twenty days.
ט ויתן יואב את-מספר מפקד-העם, אל- המלך; ותהי ישראל שמנה מאות אלף איש-חיל, שלף חרב, ואיש יהודה, חמש- מאות אלף איש.	9 And Joab gave up the sum of the numbering of the people unto the king; and there were in Israel eight hundred thousand valiant men that drew the sword; and the men of Judah were five hundred thousand men.

10. Pesikta Rabati 11

ודבר המלך חזק על יואב (שם שם /דברי הימים א' כ"א /ד) אמר לו דוד או אתה מלך ואני שר צבא או אתה שר הצבא ואני מלך, כיון שראה כן יצא שלא בטובתו, ואעפ"כ הלך לשבט גד, אמר יודע אני שהם קשים שמא יזרקו עלי אבנים ונמצא הדבר בטל, ואעפ"כ לא סייעה אותה שעה אחר כך הלך לו לשבט דן אמר יודע אני שהם עובדי עכו"ם שמא תפגע השעה בבני אדם עובדי עכו"ם, **כיון שלא עמד אחד מהם בפניו הלך לו אצל כל ישראל (אע"פ) [ולפי] שלא היה חפץ בדבר נשתהא, תדע לך ממה שבא אתה יודע ויבואו מקצה תשעה חדשים עשרים יום (שמואל שם /ב' כ"ד /ח) מדן ועד באר שבע מקצה תשעה חדשים אלא שעשה משתהא.**

11. 1 Divrei HaYamim 21:6

ו וְלֵוִי, וּבִנְיָמִן, לֹא כָּסְדוּ, בְּתוֹכָם: כִּי-
נִתְעַב דְּבַר-הַמֶּלֶךְ, אֶת-יֹאבָב. 6 But Levi and Benjamin he did not number among them; for
the king's word was abominable to Joab.

י וַיִּדָּבֵר לֵב-דָּוִד אֹתוֹ, אַחֲרֵי-כֵן כִּסֵּר אֶת-הָעָם; {פ}	10 And David's heart smote him after that he had numbered the people. {P}
וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל-יְהוָה, חָטָאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי, וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֵר-נָא אֶת-עֵוֹן עַבְדְּךָ, כִּי נִסְכַּלְתִּי מְאֹד.	And David said unto the LORD: 'I have sinned greatly in what I have done; but now, O LORD, put away, I beseech Thee, the iniquity of Thy servant; for I have done very foolishly.'
יא וַיָּקָם דָּוִד, בַּבֹּקֶר; {פ}	11 And when David rose up in the morning, {P}
וַדְּבַר-יְהוָה, הָיָה אֶל-גַּד הַנְּבִיא, חֹזֶה דָּוִד, לֵאמֹר.	the word of the LORD came unto the prophet Gad, David's seer, saying:

12. Abarbanel

ויך לב דוד אותו אחרי כן וגו'. זכר הכתוב שאחרי שמנו את העם הכה לב דוד אותו, והיה זה שראה חטאו במה שהתגאה עם עמו ונחלתו ומי' יסור לבו שהוא העזר האמת, ולזה התפלל אל האלהים חטאתי מאד אשר עשיתי ועתה ה' העבר נא את עון עבדך כי נסכלתי מאד, והעון היה הגאווה וגסות הרוח שזכרתי:

13. Radak

ויקם דוד בבקר – לא שכב לבו בלילה וקם בבקר והנה בא אליו גד הנביא בדבר י"י שנגלה אליו בלילה.
 חוזה דוד – כי נבואותיו היו לדוד ועל ידו היה מדבר הקב"ה עם דוד ואף על פי שלא נכתבו מנבואותיו אלא זאת.

12 'Go and speak unto David: Thus saith the LORD: I lay upon thee three things; choose thee one of them, that I may do it unto thee.'
יב הלוד ודברת אל-דוד, כה אמר יהוה-- שלש, אנכי נוטל עליך: בחר-לך אחת-מהם, ואעשה-לך.
13 So Gad came to David, and told him, and said unto him: 'Shall seven years of famine come unto thee in thy land? or wilt thou flee three months before thy foes while they pursue thee? or shall there be three days' pestilence in thy land? now advise thee, and consider what answer I shall return to Him that sent Me.' {S}
יג ויבא-גד אל-דוד, ויגד-לו; ויאמר לו-התבוא לך שבע שנים רעב בארצך אם-שלשה חדשים נסד לפני-צריך והוא רדף, ואם-היות שלשת ימים דבר בארצך--עתה דע וראה, מה-אשיב שלחי דבר. {ס}
14 And David said unto Gad: 'I am in a great strait; let us fall now into the hand of the LORD; for His mercies are great; and let me not fall into the hand of man.'
יד ויאמר דוד אל-גד, צר-לי מאד; נפלה-נא ביד-יהוה כי-רבים רחמו, ובגד-אדם אל-אפלה.

14. Rashi

נפלה נא ביד י"י – הדבר, ולח החרב והרעב, שגם הוא מסור לעשירים אולרי פירות. אמר רבי אלכסנדר: אמר דוד: אם אני צורך לי החרב עכשיו, ישראל אומרים: הוא צומח בגזריו שהוא לא ימות והאחרים ימותו, ואם אני צורך הרעב, יאמרו: צומח הוא בעושרו, אזכר לי דבר שהכל צוין בו.

15 So the LORD sent a pestilence upon Israel from the morning even to the time appointed; and there died of the people from Dan even to Beer-sheba seventy thousand men.
טו ויתן יהוה דבר בישראל, מהבקר ועד-עת מועד; וימת מן-העם, מן-דן ועד-באר שבע, שבעים אלף, איש.
16 And when the angel stretched out his hand toward Jerusalem to destroy it, the LORD repented Him of the evil, and said to the angel that destroyed the people: 'It is enough; now stay thy hand.' And the angel of the LORD was by the threshing-floor of Araunah the Jebusite. {S}
טז וישלח ידו המלאך לירושלם, לשחתה, וינחם יהוה אל-הרעה, ויאמר למלאך המשחית בעם רב עתה הרף ידך; ומלאך יהוה היה, עם-גרון האורנה (הארונה) היבסי. {ס}
17 And David spoke unto the LORD when he saw the angel that smote the people, and said: 'Lo, I have sinned, and I have done iniquitously; but these sheep, what have they done? let Thy hand, I pray Thee, be against me, and against my father's house.' {P}
יז ויאמר דוד אל-יהוה בראתו את-המלאך המכה בעם, ויאמר הנה אנכי חטאתי ואנכי העויתי, ואלה הצאן, מה עשו: תהי נא ידך בי, ובבית אבי. {פ}
18 And Gad came that day to David, and said unto him: 'Go up, rear an altar unto the LORD in the threshing-floor of Araunah the Jebusite.'
יח ויבא-גד אל-דוד, ביום ההוא; ויאמר לו, עלה הקם ליהוה מזבח, בגרון, ארניה (ארונה) היבסי.
19 And David went up according to the saying of Gad, as the LORD commanded.
יט ויעל דוד כדבר-גד, כאשר צוה יהוה.

15. 1 Divrei HaYamim 21:15

15 And God sent an angel unto Jerusalem to destroy it; and as he was about to destroy, the LORD beheld, and He repented Him of the evil, and said to the destroying angel: 'It is

עַתָּה הִרְרִי יָדְךָ; וּמַלְאָךְ יְהוָה עִמָּךְ, עִם-
 גֶּרֶן אֲרָנֹן הַיְבוּסִי. {ס} enough; now stay thy hand.' And the angel of the LORD was
 standing by the threshing-floor of Ornan the Jebusite. {S}

16. Berachot 62b

ובהשחית ראה ה' וינחם, מאי ראה? אמר רב: ראה יעקב אבינו, דכתיב יגויאמר יעקב כאשר ראם. ושמואל
 אמר: אפרו של יצחק ראה שנאמר ידאלהים יראה - לו השא.

17. Radak

ובהשחית ראו יי' וינחם. ראו כי רבים מתו ונחם על הרעה. ובדברי רבות' ז"ל (בבלי ברכות ס"ב:): מה ראו?
 ראו אפרו של יצחק; כי באותו הגרן העלה אברהם את יצחק בנו.

18. 2 Divrei HaYamim 3:1

א ויחל שלמה, לבנות את-בית-יהוה 1 Then Solomon began to build the house of the LORD at
 בירושלם, בְּהַר הַמֹּרְיָה, אֲשֶׁר נִרְאָה Jerusalem in mount Moriah, where [the LORD] appeared unto
 לְדָוִד אָבִיהוּ--אֲשֶׁר הֵכִין בְּמָקוֹם David his father; for which provision had been made in the
 דָּוִד, בְּגֶרֶן אֲרָנֹן הַיְבוּסִי. Place of David, in the threshingfloor of Ornan the Jebusite.

19. Daat Mikra

נראה שפרשת העקדה רחפה לנגד עיני כותב פרשתנו, ורמוזים בה הרבה מלשונותיה וענינותיה. שפיהן עוסקות בגבול מונח. שם: ויבן שם אברהם את המזבח... ויקח את האיל ויעלהו לעלה תחת בנו... (בר' כב ט, יג). וקאן: ויבן שם דוד מזבח לה' ויעל עלות ושלמים (כד כה). בשפיהן ה' הוא הקובע את מקום המזבח. שם: על אחד ההרים אשר אמר אליך... אל-המקום אשר אמר-לו האלהים... ויבאו אל-המקום אשר אמר-לו האלהים (בר' כב ב, ג, ד, ט). וקאן: עלה הקם לה' מזבח בגרן ארניה (קרי: ארונה) היבסי. ויעל דוד בדבר-גד באשר צנה ה' (כד יח-יט). בשפיהן הפרשיות נזכרים: באר שבע (כד ב, ז = בר' כב יט), קימה בבקר (כד יא = בר' כב ג), שלשה ימים (כד יג = בר' כב ד), צאן (כד יז = בר' כב ז, יג) ועצים לעלה (כד כב = בר' כב ג, ז, ט). בשפיהן בא מלאך ה': שם אומר המלאך: אל-תשלח ידך אל-הנער ואל-תעש לו מאומה (בר' כב יב). וקאן: וישלח ידו המלאך וירושלם לשחתה וינחם ה' אל-הרעה ויאמר למלאך המשחית בעם רב עמה הרף ידך... (כד טז). חוץ ציון שגם מעשה זה היה בשעה ש'מלאך ה' היה עם גרן הארונה היבסי.

שפיהן הפרשיות מדברות במספר ישראל. שם מתברר אברהם: פי-ברך אברהם ונהרבה ארבה את-ורעך ככוכבי השמים וכחול אשר על-שפת הים וירש ורעך את שער איביו (בר' כב יז). וקאן רוצה דוד לדעת את מנינם של 'איש-חיל שלף חרב' (כד ב, ג, ט). והשוה עוד לקאן את ברפת יואב (פסוק ג)⁵⁷.

לשון השתחנה באה בשפיהן הפרשיות (כד כ; בר' כב ה), וכיוצא בזה באה בשפיהן לשון ראיה. שם: וירא את-המקום מרחוק (כד ד); אלהים יראה לו השא לעלה בני (ח); וירא והנה איל (יג); ויקרא אברהם שם-המקום שהוא ה' יראה אשר יאמר היום בהר ה' יראה (יד). וקאן: דע ויראה (כד יג); ויאמר דוד אלהי-בראיתו את המלאך (יז); וירא את המלאך (כ). ראה הבקר לעלה וגו' (כב). שם נחברך אברהם, וקאן מברך ארונה את דוד: ה' אליהיך יראך (כד כג).

לשון עתירה הבאה בפסוק החתימה ('ועתה ה' לארץ'), נזכרת לראשונה אצל יצחק (שנעקד על המזבח בהר המוריה): ויעמר יצחק לה'... ויעתר לו ה'... (בר' כה כא). ואכן מדגש בזה "י פי מקום הגרן הוא הר המוריה: ויחל שלמה לבנות את-בית-ה' בירושלם בהר המוריה אשר נראה לדוד אביהו אשר הכין במקום דוד בגרן ארן היבסי (דה"ב ג א). ועוד: במצנה שנצטנה דוד להקים מזבח לה' בגרן היבסי יש משום בחירת ירושלים לעיר הקדש והמקדש: פי-בחר ה' בציון // אנה למושב לו. זאת-מנוחתי עדי-עד // פה אשב פי אותיה (תה' קלב יג-יד ועי' עוד מ"א ח טו ועוד)⁵⁸.

כ וישקף ארונה, וירא את-המלאך ואת-עבדיו, עבדים, עליו; ויצא ארונה, וישתחו למלאך אפיו ארצה.	20 And Araunah looked forth, and saw the king and his servants coming on toward him; and Araunah went out, and bowed down before the king with his face to the ground.
כא ויאמר ארונה, מדוע בא אדני-המלאך אל-עבדו; ויאמר דוד לקנות מעמד את-הגרן, לבנות מזבח ליהוה, ויתער המגפה, מעל העם.	21 And Araunah said: 'Wherefore is my lord the king come to his servant?' And David said: 'To buy the threshing-floor of thee, to build an altar unto the LORD, that the plague may be stayed from the people.'
כב ויאמר ארונה אל-דוד, יקח ויעל אדני המלאך הטוב בעיני; ראה הבקר לעלה, והמרגים וכלי הבקר לעצים.	22 And Araunah said unto David: 'Let my lord the king take and offer up what seemeth good unto him; behold the oxen for the burnt-offering, and the threshing-instruments and the furniture of the oxen for the wood.'

כג הכֹּל, נָתַן אֲרֻנָּה הַמֶּלֶךְ--לְמֶלֶךְ; **23** All this did Araunah the king give unto the king. {S} And Araunah said unto the king: 'The LORD thy God accept thee.' {ס} וַיֹּאמֶר אֲרֻנָּה אֶל-הַמֶּלֶךְ, יְהוָה אֱלֹהֶיךָ יִרְצֶךָ.

כד וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל-אֲרֻנָּה, לֹא כִי-קִנִּיתִי אֶת-הַבַּיִת וְהַזֶּבֶחַ בְּמַחִיר, וְלֹא אֶעֱלֶה לַיהוָה אֱלֹהֵי, **עֹלוֹת** חֵנֶם; וַיִּקֶן דָּוִד אֶת-הַגֶּרֶן וְאֶת-הַבֶּקֶר, בְּכֶסֶף שְׁקָלִים חֲמִשִּׁים. **24** And the king said unto Araunah: 'Nay; but I will verily buy it of thee at a price; neither will I offer burnt-offerings unto the LORD my God which cost me nothing.' So David bought the threshing-floor and the oxen for fifty shekels of silver.

כה וַיִּבֶן שָׁם דָּוִד מִזְבֵּחַ לַיהוָה, וַיַּעַל **עֹלוֹת וּשְׁלָמִים**; וַיַּעֲתֵר יְהוָה לְאַרְצָא, וַתִּעְצַר הַמִּגַּפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל. {ש} **25** And David built there an altar unto the LORD, and offered burnt-offerings and peace-offerings. So the LORD was entreated for the land, and the plague was stayed from Israel. {P}